

Tomislav Šušnjar*
Ana Zakarija**

Prethodno priopćenje
UDK 658.7:352(497.5)
342.727:087.7
Rad primljen: 19. listopada 2016.

TRANSPARENTNOST JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE U OBJAVI PLANA NABAVE NA INTERNETSKIM STRANICAMA

Sažetak: Osnovni cilj ovog rada bio je utvrditi postoji li Plan nabave za 2016. godinu, na internetskim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj. Korištenjem metode analize postavljena hipoteza da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, izvršavaju zakonsku obvezu objave plana nabave na internetskim stranicama, nije potvrđena. Rezultati istraživanja pokazuju da sve županije osim Međimurske na internetskim stranicama imaju dokument Plan nabave za 2016. godinu. Od 127 gradova u Republici Hrvatskoj, deset gradova (Belišće, Čabar, Donji Miholjac, Drniš, Ilok, Imotski, Nova Gradiška, Pleternica, Popovača i Vrgorac), nema objavljen Plan nabave za 2016. godinu. Također, rezultati istraživanja pokazuju da 61 općina na svojim internetskim stranicama nema objavljen Plan nabave za 2016. godinu. Ovo istraživanje može pridonijeti postojećim spoznajama o sadržaju internetskih stranica jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj te potaknuti odgovorne osobe u tim jedinicama na provođenje zakonske obveze objave plana nabave na internetskim stranicama, a sve radi transparentnijeg provođenja nabave.

Ključne riječi: transparentnost, objava, plan nabave, internetska stranica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

1. UVOD

Sustav javne nabave predstavlja skup propisa i pravila koji državi, njezinim tijelima i tijelima s javnim ovlastima propisuju određene postupke pri kupnji roba i usluga, s obzirom na

* Mr. sc. Tomislav Šušnjar, Hrvatske autoceste održavanje i naplata cestarine d.o.o., Koturaška cesta 43, 10000 Zagreb. Adresa e-pošte: tomislav.susnjar@hac-onc.hr.

** Ana Zakarija, dipl. oec., Ministarstvo financija, Porezna uprava, Boškovićeva 5, 10000 Zagreb. Adresa e-pošte: anazakarija22@gmail.com.

to da tijela s javnim ovlastima ne stječu samostalno financijska sredstva, uz pridržavanje temeljnih načela javne nabave: načelo slobode kretanja roba, načelo slobode poslovnog nastana, načelo slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo učinkovitosti, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti.

Osnovna svrha i cilj ovog rada bilo je utvrditi postoji li Plan nabave za 2016. godinu, na internetskim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj te na temelju provedenog istraživanja utvrditi provode li jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj zakonsku obvezu objave plana nabave na internetskim stranicama te time pridonose transparentnoj nabavi.

Sukladno članku 20. Zakona o javnoj nabavi¹ propisano je da javni naručitelji, u koje spadaju i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, za proračunsku ili poslovnu godinu donose plan nabave, pri čemu su obvezni plan nabave objaviti na internetskim stranicama u roku 60 dana od dana donošenja proračuna, odnosno financijskog plana. Poveznicu na internetske stranice na kojima su objavili plan nabave, javni naručitelji moraju dostaviti Upravi za sustav javne nabave Ministarstva gospodarstva koja objedinjuje popis svih dostavljenih poveznica internetskih stranica na kojima su dostupni planovi nabave javnih naručitelja. Ako javni naručitelj nema mogućnost objave na internetskim stranicama, Upravi za sustav javne nabave dostavlja u elektroničkom obliku svoj plan nabave te sve njegove kasnije izmjene i dopune radi objave na internetskom portalu javne nabave (www.javnabava.hr), pri čemu je za točnost podataka odgovoran javni naručitelj.

Za potrebe istraživanja u ovom radu korištena je metoda analize sadržaja. Za obradu podataka korištena je deskriptivna statistika. Podaci korišteni u ovom radu prikupljeni su iz različitih izvora kao što su domaća i strana znanstvena i stručna literatura, zakonski i podzakonski akti, izvješća te internetske stranice jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U radu se prikazuju rezultati provedenog empirijskog istraživanja postojanja Plana nabave za 2016. godinu, dobiveni analizom objavljenih dokumenata na internetskim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Očekuje se kako će rezultati ovog istraživanja proširiti postojeće spoznaje o sadržaju internetskih stranica jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj te potaknuti njihove ovlaštene zakonske zastupnike u provođenju zakonske obveze objave plana nabave na internetskim stranicama, a samim time i poštovanje osnovnih načela javne nabave među koje se kao najvažnije može izdvojiti načelo transparentnosti.

Rad se sastoji od nekoliko poglavlja. Nakon uvodnog dijela slijedi pregled dosadašnjih istraživanja stranih i domaćih autora u vezi s konceptom, povezanost korupcije i nabave te transparentnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u svom djelovanju. Nakon prikaza dosadašnjih istraživanja, navedena je svrha i cilj istraživanja. Zatim slijedi prikaz izvješća javne nabave i zakonske obveze objavljivanja plana nabave na internetskim stranicama. Nakon prikaza izvješća javne nabave i zakonske obveze objavljivanja Plana nabave na internetskim stranicama, slijedi analiza sadržaja internetskih stranica jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, opis metodologije istraživanja te prikaz rezultata istraživa-

¹ Narodne novine, broj 90/2011, 83/2013, 143/2013, 13/2014.

nja. Na kraju rada prikazani su zaključci istraživanja, navedena su ograničenja te su predložene smjernice za buduća istraživanja.

2. PREGLED DOSADAŠNJIH ISTRAŽIVANJA O POVEZANOSTI KORUPCIJE I NABAVE TE TRANSPARENTNOSTI LOKALNIH ZAJEDNICA U SVOM DJELOVANJU

U dosadašnjim znanstvenim istraživanjima strani i domaći autori sadržaj internetskih stranica proučavaju s konceptualnog i empirijskog stajališta, kvalitativnog i kvantitativnog stajališta u okviru određene djelatnosti te sa stajališta povezanosti s drugim konceptima, dok istraživanje sadržaja internetskih stranica radi provjere postojanja plana nabave na istim, u Republici Hrvatskoj nije provedeno od 2012. godine, zbog čega je opravdano provesti ovo istraživanje. Strani i domaći autori istraživali su koncept nabave te korupcije u javnim nabavama i njezina utjecaja na politički reizbor i koncept proračunske transparentnosti lokalnih jedinica.

Antikorupcijsko istraživanje Europske komisije o korupciji u svih 28 članica Europske unije identificiralo je netransparentnost javnih nabava kao treće temeljno izvorište korupcije u zemljama članicama, naročito na lokalnoj razini vlasti. Ističu da su poduzeća u javnom vlasništvu posebice netransparentna pri potpisivanju ugovora o javnim nabavama što je potencirano politizacijom pozicija njihovih čelnih ljudi. Prevelika diskrecijska moć političara, službenika ili uprava/direktora javnih poduzeća direktna su motivacija za koruptivno djelovanje. U istom istraživanju ističe se da je 2010. trošak korupcije u javnim nabavama kroz pet industrijskih sektora u samo osam zemalja članica procijenjen između 1,4 i 2,2 milijarde eura. Izvješće ističe da je ukupna šteta od korupcije u Europskoj uniji jednaka njezinu godišnjem proračunu. Također, navodi se da 58% hrvatskih tvrtki smatra da je korupcija iznimno velika u procesima javnih nabava, naročito ako ih vode lokalne vlasti.²

Strani autori koncept korupcije u javnim nabavama definiraju kao oblik zloupotrebe moći političara na vlasti koja je ograničavajući faktor rasta mnogih modernih demokracija.³ Političke elite na državnoj i/ili lokalnoj razini manipuliraju javnim sredstvima za ostvarenje parcijalnih i privatnih interesa, radi ostvarenja dvaju temeljnih ciljeva svoje vladavine: ostanak na vlasti te povećanje vlastita bogatstva za vrijeme obnašanja vlasti.⁴

Domaći autori o konceptu korupcije u javnim nabavama navode da u Republici Hrvatskoj vlada uska povezanost poslovne zajednice i političara te da su odluke u javnoj nabavi obično diskrecijske i često koncentrirane u vrlo uskom krugu ljudi, naročito u lokalnoj samoupravi.⁵

² European Commission, *EU Anti-Corruption Report*. 2014., URL=<http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/policies/organized-crime-and-human-trafficking/corruption/docs/acr-2014-en.pdf>, pristupljeno 1. ožujka 2014.

³ Mauro, P., *Corruption and Growth*, Quarterly Journal of Economics, 1995., str. 681.–712.; Knack, S., Keefer, P., *Institutions and economic performance: Cross-country tests using alternative institutional measures*, Economics and Politics, 1995., str. 207.–227.

⁴ Bueno de Mesquita, B.; Smith, A.; Siverson, R.; Morrow, J., (2002) *Political Institutions, Policy Choices and the Survival of Leaders*, British Journal of Political Science, Vol 32(4), 2002., str. 559.–590.

⁵ Ateljević, J., Budak, J., *Corruption and public procurement: example from Croatia*, Journal of Balkan and Near Eastern Studies, Vol 12(4), 2010., str. 375.–379.

Bađun, M., *Odnos političke korupcije i javnih investicija – slučaj Hrvatske*, Društvena istraživanja, Vol. 20(2), 2011., str. 295.–316.

Također, ističu da su cijene u javnim nabavama i dalje više od tržišnih, kako se često ne objavljuju otvoreni postupci, nego se natječaji alociraju direktno, bez prethodne objave natječaja te kako se često uključuju nepotrebni troškovi i usluge koje povećavaju vrijednost ugovora.⁶

Osim istraživanja korupcije u javnim nabavama istraživane su i njezine posljedice na politički reizbor, na primjeru lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj, pri čemu je testirana povezanost koruptivnih praksi javnih nabava u Republici Hrvatskoj s vjerojatnošću reizbora lokalnih političara, koristeći uzorak javnih nabava na lokalnoj razini u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2009. do 2010. godine.⁷ Istraživanjem je potvrđena hipoteza da zbog povezanih interesa lokalnih poduzetnika i političkih elita, političari na lokalnoj vlasti u Republici Hrvatskoj mogu do određene razine pobjeđivati na izborima bez smanjenja opsega svog koruptivnog djelovanja, štoviše imaju veće izgleda za reizbor ako stvaraju sustav koji potiče korupciju.

Također, analizirana je proračunska transparentnost lokalnih jedinica (županija, gradova i općina) koja je mjerena brojem ključnih proračunskih dokumenata (godišnjem izvršenju za 2014., polugodišnjem izvršenju za 2015. te prijedlogu proračuna, izglasanom proračunu i proračunu za građane za 2016.), objavljenih na njihovim službenim internetskim stranicama od studenog 2015. do ožujka 2016. godine.⁸ U obzir su uzeti samo dokumenti koji su bili dostupni u navedenom razdoblju i to na dan pretraživanja internetske stranice, ali ne i naknadno objavljeni dokumenti. Takvim izračunom određeno je da razina proračunske transparentnosti može iznositi od 0 do 5. Prosječna transparentnost proračuna svih lokalnih jedinica je nezadovoljavajuća, ali se popravlja, s 1,75 iz istraživanja iz prijašnjih godina, na 2,35 u ciklusu istraživanja 2016. godine. Istraživanje je pokazalo da su županije vrlo transparentne (prosjeck 4,3) u prikazivanju proračunskih dokumenata.

Osim istraživanja proračunske transparentnosti, istraživana je transparentnost i otvorenost lokalnog javnog upravljanja, evaluacijom internetskih stranica 16 (šesnaest) hrvatskih gradova.⁹ Indeks transparentnosti i otvorenosti sastojao se od četiriju dimenzija i trinaest komponenata, a rezultati su pokazali da gradovi još nisu dosegнули standarde transparentnosti čak i kad su isti pravno propisani te da su skloni objavljivati manje važne informacije koje nemaju političku težinu ni izravnu vezu s mehanizmom političke odgovornosti.

Provedeno je istraživanje o transparentnosti rada lokalnih i regionalnih jedinica unutar kojeg se ispitalo postojanje Plana nabave za 2012. godinu na internetskim stranicama.¹⁰ Rezultati istraživanja pokazali su da unatoč zakonskoj obvezi objave plana nabave na internetskim stranicama samo 79,79% jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima objavljen

6 Ateljević, J., Budak, J., *Corruption and public procurement: example from Croatia*, Journal of Balkan and Near Eastern Studies, Vol. 12(4), 2010., str. 375.-379.

7 Vuković, V., *Korupcija u javnim nabavama i posljedice na politički reizbor: Primjer lokalne samouprave u Hrvatskoj*. 2014., URL=<http://www.vukvukovic.org/research.html>, pristupljeno 20. kolovoza 2015.

8 Ott, K.; Bronić, M.; Petrušić M.; Stanić, B., *Proračunska transparentnost županija, gradova i općina: studeni 2015. – ožujak 2016.*, Institut za javne financije, 2016., URL= <http://www.ijf.hr/upload/files/file/newsletter/107.pdf>, pristupljeno 18. kolovoza 2016.

9 Musa, A.; Bebić, D.; Đurman, P., *Transparency and Openness in Local Governance: A Case of Croatian Cities*, Croatian and comparative public administration, Vol. 15(2), 2015., str. 415.-450.

10 Ministarstvo pravosuđa, *Rezultati istraživanja o transparentnosti rada lokalnih i regionalnih jedinica*. 2012., URL=<http://pravosudje.gov.hr/istaknute teme/antikorupcija/rezultati-istrazivanja-o-transparentnosti-rada-lokalnih-i-regionalnih-jedinica/7644>, pristupljeno 20. kolovoza 2016.

Plan nabave za 2012. godinu na svojim internetskim stranicama, dok 20,21% jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ne ispunjava zakonsku obvezu te se izlaže novčanim kaznama propisanim u prekršajnim odredbama Zakona o javnoj nabavi te je zaključeno da su netransparentne u provođenju svoje nabave jer početni dokument o planiranju nabave nisu dali na uvid zainteresiranim gospodarskim subjektima. Također, provedeno je i istraživanje kojem je bio cilj utvrditi aktualnu razinu transparentnosti i odgovornosti jedinica lokalne i regionalne samouprave.¹¹ Istraživane su sljedeće dimenzije: (1) Javnost rada predstavničkog tijela, (2) Javnost rada izvršne vlasti, (3) Pravo na pristup informacijama, (4) Suradnja sa zajednicom te (5) Mjesna samouprava. Odaziv na istraživanja je bio znatno slabiji kad je riječ o općinama, na anketni je upitnik odgovorilo samo 60% općina (njih 257), dok je 2009. godine odgovorilo 69% općina, a 2012. godine 86% općina. Gradovi i županije na zadovoljavajućoj su razini sudjelovali u istraživanju: 94% gradova (njih 120) i sve županije ispunile su anketni upitnik.

Jedinice su mogle ostvariti maksimalno 10 bodova na ukupno 63 bodovana pokazatelja, od kojih se dio odnosi na obveze propisane zakonima ili drugim propisima, a dio predstavlja poželjnu praksu iz perspektive istraživača kao građana.

Raspon ostvarenih bodova kreće se između 0,44 i 9,61, a prosječno ostvaren rezultat je 4,45 bodova. Općine su u prosjeku ostvarile svega 3,64 boda te se tako kao skupina i dalje nalaze u kategoriji netransparentnih jedinica. Gradovi su prosječno ostvarili 5,91 bod, a županije 6,11 bodova. Iako se s obzirom na rezultat potonje dvije kategorije jedinica svrstavaju u "transparentne", obje imaju znatan prostor za unaprjeđenje svojih praksi.

U odnosu na istraživanjem postavljene kategorije transparentnosti (izrazito netransparentni (od 0 do 2,50 boda), netransparentni (od 2,51 do 5,00 bodova), transparentni (od 5,01 do 7,50 bodova), izrazito transparentni (7,51 do 10 bodova)), unatoč procesima demokratizacije i integracije u EU-u, 74% jedinica lokalne samouprave u Hrvatskoj i dalje su netransparentne. Naime, 28% jedinica lokalne i regionalne samouprave nalazi se u kategoriji "izrazito netransparentnih", a daljnjih 46% u kategoriji "netransparentnih". Među "transparentnima" je 21% jedinica, a "izrazito transparentnih" svega je njih 5%. Za ovako loš rezultat najodgovornije su općine, budući da ih čak 88% spada među netransparentne. Za razliku od općina, 2/3 gradova te čak 80% županija svrstano je u kategoriju transparentnih, iako s velikim prostorom za napredak.

3. SVRHA I CILJ ISTRAŽIVANJA

Osnovna svrha i cilj ovog istraživanja bilo je utvrditi postoji li Plan nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj te na temelju provedenog istraživanja utvrditi provode li jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj zakonsku obvezu objave plana nabave na internetskim stranicama te time pridonose transparentnoj nabavi.

U radu se nastoji odgovoriti na sljedeća istraživačka pitanja:

¹¹ Miošid, N., GONG i Udruga Gradova, *LOTUS 2014*, 2014., URL= <http://www.gong.hr/hr/dobra-vladavina/lokalne-vlasti/lotus-2014-sazetak-nalaza-istrazivanja/>, pristupljeno 1. rujna 2016.

1. Što je to zakonska obveza objave plana nabave?
2. Postoji li na internetskim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Plan nabave za 2016. godinu?
3. Postoji li Plan nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama središnjeg tijela državne uprave nadležnog za sustav javne nabave, za one jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje zbog nemogućnosti isti nisu objavile na vlastitim internetskim stranicama?
Kako bi se odgovorilo na postavljena istraživačka pitanja i ostvario postavljeni cilj, definirana je sljedeća hipoteza:

H1: Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, izvršavaju zakonsku obvezu objave plana nabave na internetskim stranicama.

4. JAVNA NABAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ I ZAKONSKA OBVEZA OBJAVE PLANA NABAVE

Sustav javnih nabava u Republici Hrvatskoj reguliran je Zakonom o javnoj nabavi te je formalno usuglašen s kriterijima zakonodavstva o javnim nabavama Europske unije. Ukupna vrijednost javne nabave u 2015. godini iznosila je 40.583.697.729,00 kn. Ukupna vrijednost objavljenih ugovora i okvirnih sporazuma u 2015. godini iznosila je 31.110.563.170,00 kn a vrijednost evidentirane bagatelne nabave je 9.470.932.263,00 kn.¹² Dokument plan nabave produkt je procesa planiranja javne nabave kojim se postavljaju ciljevi javne nabave te načini njihova ostvarenja. Glavni su ciljevi kvalitetnog organiziranja i planiranja javne nabave sustavno pronalaženje najpovoljnijeg postupka i načina nabave kako bi se naručiteljima osiguralo ono što im je potrebno, kada im je potrebno i uz najbolju vrijednost za uloženi novac te osigurala točnost i zakonitost u provođenju politike, postupaka i načina nabave.

Člankom 20. Zakona o javnoj nabavi propisano je postupanje u vezi s izradom plana nabave za proračunsku ili poslovnu godinu, a također propisane su i odredbe vezane uz objavu plana nabave, koje obvezuju naručitelje u koje spadaju i jedinice lokalne te područne (regionalne) samouprave, na sljedeće:

“(4) Javni naručitelj obavezan je plan nabave objaviti na internetskim stranicama u roku 60 dana od dana donošenja proračuna, odnosno financijskog plana. Sve izmjene i dopune plana nabave javni naručitelj odmah objavljuje na internetskim stranicama.

(5) Objavljeni plan nabave i sve njegove izmjene i dopune moraju na internetskim stranicama biti dostupne najmanje do 30. lipnja sljedeće godine.

(6) Javni naručitelj dužan je središnjem tijelu državne uprave nadležnom za sustav javne nabave odmah dostaviti podatke o internetskim stranicama na kojima je objavljen plan nabave te mu dostaviti svaku kasniju izmjenu tih podataka. Središnje tijelo državne uprave nadležno

¹² Ministarstvo gospodarstva (Uprava za sustav javne nabave), *Statističko izvješće o javnoj nabavi u RH za 2015. godinu*. 2016., URL=<http://www.javnabava.hr/default.aspx?id=5111>, pristupljeno 20. kolovoza 2016.

za sustav javne nabave objedinjuje na svojim internetskim stranicama popis poveznica internetskih stranica na kojima su dostupni planovi nabave svih javnih naručitelja.

(7) Ukoliko javni naručitelj nema mogućnost objave na internetskim stranicama, dostavit će u elektroničkom obliku svoj plan nabave te sve njegove kasnije izmjene i dopune središnjem tijelu državne uprave nadležnom za sustav javne nabave koje će ih objaviti na svojim internetskim stranicama, pri čemu je za točnost podataka odgovoran javni naručitelj.”

Ako javni naručitelj nema plan nabave, može se smatrati da neće biti u mogućnosti realizirati gore navedene ciljeve i procese, a što će uvjetovati netransparentnu nabavu. Zbog nepostojanja plana nabave, osim netransparentnosti nabave prema svim dionicima na tržištu, naručitelji se izlažu i prekršajnim odredbama koje su propisane zakonom o javnoj nabavi, a koje propisuju visoke novčane kazne za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i za odgovornu osobu u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Kazne su propisane u članku 182. Zakona o javnoj nabavi, i glase:

“(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave:

4. ako ne dostavi odmah nakon objave središnjem tijelu državne uprave nadležnom za sustav javne nabave podatke o internetskim stranicama na kojima je objavljen plan nabave te svaku kasniju izmjenu tih podataka (članak 20. stavak 6.) ili mu ne dostavi u elektroničkom obliku svoj plan nabave te sve njegove kasnije izmjene i dopune (članak 20. stavak 7.),

(2) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi ili odgovorna osoba u državnom tijelu ili u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.”

5. ANALIZA SADRŽAJA INTERNETSKIH STRANICA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Analiza sadržaja internetskih stranica jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prikazana je u nastavku ovog poglavlja kroz sljedeće točke: metodologija istraživanja i rezultati istraživanja.

5.1. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

Empirijsko istraživanje sadržaja internetskih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj provedeno je u razdoblju od 19. do 24. kolovoza 2016. godine. Istraživanje je provedeno na cjelokupnoj statističkoj masi, tj. obuhvatilo je svih 555 jedinica lokalne samouprave i to 428 općina i 127 gradova te 20 jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno županija. Grad Zagreb, kao glavni grad Republike Hrvatske, ima poseban status grada i županije, tako da je istraživanje provedeno na 576 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U istraživanju je primijenjena metoda analize sadržaja. Za obradu podataka korištena je deskriptivna statistika.

Kako bi se utvrdilo jesu li jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ispunile zakonsku obvezu objave Plana nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama ili su isti zbog nemogućnosti objave na vlastitim internetskim stranicama, dostavile središnjem tijelu državne uprave nadležnom za sustav javne nabave, izrađena su 2 (dva) pitanja, koja glase:

1. Postoji li na internetskim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Plan nabave za 2016. godinu?
2. Ako je odgovor na pitanje pod brojem 1: NE, potrebno odgovoriti na pitanje: Postoji li Plan nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama središnjeg tijela državne uprave nadležnog za sustav javne nabave, za one jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje zbog nemogućnosti isti nisu objavile na vlastitim internetskim stranicama?

5.2. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Rezultati provedenog istraživanja prikazani su u nastavku ovog poglavlja kroz pojedinačne tablice vezane uz skupni i pojedinačni prikaz postojanja objave Plana nabave za 2016. godinu, za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje na svojim internetskim stranicama nemaju objavljen Plan nabave za 2016. godinu u tablicama koje prikazuju rezultate istraživanja označene su podebljano i podcrtane su.

Tablica 1. Plan nabave na internetskim stranicama županija

Red. br.	ŽUPANIJA	Red. br.	ŽUPANIJA
1.	Bjelovarsko-bilogorska	11.	Požeško-slavonska
2.	Brodsko-posavska	12.	Primorsko-goranska
3.	Dubrovačko-neretvanska	13.	Sisačko-moslavačka
4.	Istarska	14.	Splitsko-dalmatinska
5.	Karlovačka	15.	Šibensko-kninska
6.	Koprivničko-križevačka	16.	Varaždinska
7.	Krapinsko-zagorska	17.	Virovitičko-podravska
8.	Ličko-senjska	18.	Vukovarsko-srijemska
9.	Međimurska	19.	Zadarska
10.	Osječko-baranjska	20.	Zagrebačka

Napomena: Grad Zagreb, koji ima status županije, u ovom se istraživanju tretira kao grad

Izvor: Izradili autori

Iz analize internetskih stranice svake pojedine županije i prikazanih odgovora u Tablici 1 vidljivo je kako sve županije osim Međimurske na internetskim stranicama imaju dokument

Plan nabave za 2016. godinu. Na internetskim stranicama Međimurske županije vidljivo je da ista ima tehničke mogućnosti objave Plana nabave za 2016. godinu jer je ista objavila Plan nabave za godine od 2012. do 2015. Također, provjerom Registra planova nabave objavljenog na internetskim stranicama središnjeg tijela državne uprave nadležnog za sustav javne nabave vidljivo je da Međimurska županija Plan nabave za 2016. godinu nije dostavila ni njima na objavu. Neobjavlivanjem Plana nabave za 2016. godinu, Međimurska županija i odgovorna osoba Županije izložila se mogućim novčanim kaznama propisanim u prekršajnim odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Prikazom rezultata kroz postotke može se utvrditi da navedena Županija, od ukupno 20 županija, koja na svojim internetskim stranicama nema Plan nabave za 2016. godinu, predstavlja 5% od ukupnog broja županija.

Tablica 2. Plan nabave na internetskim stranicama gradova

Red. Br.	GRAD	Red. Br.	GRAD	Red. Br.	GRAD	Red. Br.	GRAD	Red. Br.	GRAD
1	Bakar	28	Kostajnica	53	Makarska	78	Pazin	103	Sveta Nedelja
2	Beli Manastir	29	Hvar	54	Mali Lošinj	79	Petrinja	104	Sveti Ivan Zelina
3	Belišće	30	Ilok	55	Metković	80	Pleternica	105	Šibenik
4	Benkovac	31	Imotski	56	Mursko Središće	81	Ploče	106	Trilj
5	Biograd na Moru	32	Ivanec	57	Našice	82	Popovača	107	Trogir
6	Bjelovar	33	Ivanić-Grad	58	Nin	83	Poreč	108	Umag
7	Buje	34	Jastrebarsko	59	Nova Gradiška	84	Požega	109	Valpovo
8	Buzet	35	Karlovac	60	Novalja	85	Pregrada	110	Varaždin
9	Cres	36	Kastav	61	Novi Marof	86	Prelog	111	Varaždinske Toplice
10	Crikvenica	37	Kaštela	62	Novi Vinodolski	87	Pula	112	Velika Gorica
11	Čabar	38	Klanjec	63	Novigrad	88	Rab	113	Vinkovci
12	Čakovec	39	Knin	64	Novska	89	Rijeka	114	Virovitica
13	Čazma	40	Komiža	65	Obrovac	90	Rovinj	115	Vis
14	Daruvar	41	Koprivnica	66	Ogulin	91	Samobor	116	Vodice
15	Delnice	42	Korčula	67	Omiš	92	Senj	117	Vodnjan
16	Donja Stubica	43	Kraljevica	68	Opatija	93	Sinj	118	Vrbovec
17	Donji Miholjac	44	Krapina	69	Opuzen	94	Sisak	119	Vrbovsko
18	Drniš	45	Križevci	70	Orahovica	95	Skradin	120	Vrgorac
19	Dubrovnik	46	Krk	71	Oroslavje	96	Slatina	121	Vrlika
20	Duga Resa	47	Kutina	72	Osijek	97	Slavonski Brod	122	Vukovar
21	Dugo Selo	48	Kutjevo	73	Otočac	98	Šumj	123	Zabok
22	Đakovo	49	Labin	74	Otok	99	Solin	124	Zadar
23	Đurđevac	50	Lepoglava	75	Ozalj	100	Split	125	Zagreb
24	Garešnica	51	Lipik	76	Pag	101	Stari Grad	126	Zaprešić
25	Glina	52	Ludbreg	77	Pakrac	102	Supetar	127	Zlatar
26	Gospić								
27	Grubišno Polje								

Izvor: Izradili autori

Iz analize internetskih stranica svakog pojedinog grada i prikazanih odgovora u Tablici 2 vidljivo je kako svi gradovi osim Grada Belišća, Čabra, Donjeg Miholjca, Drniša, Iloka, Imotskoga, Nove Gradiške, Pleternice, Popovače i Vrgorca na internetskim stranicama imaju dokument Plan nabave za 2016. godinu. Na internetskim stranicama gradova koji nemaju objavljen Plan nabave za 2016. godinu, vidljivo je da isti imaju tehničke mogućnosti objave Plana nabave za 2016. godinu jer su isti objavljivali plan nabave prijašnjih godina. Također, provjerom Registra planova nabave objavljenog na internetskim stranicama središnjeg tijela državne uprave nadležnog za sustav javne nabave vidljivo je da gradovi koji na svojim internetskim stranicama nemaju objavljen Plan nabave za 2016. godinu, isti nisu dostavili ni njima na objavu. Neobjavlivanjem Plana nabave za 2016. godinu, gradovi koji na svojim internetskim stranicama nemaju objavljen Plan nabave za 2016. godinu i odgovorne osobe gradova, izložili su se mogućim novčanim kaznama propisanim u prekršajnim odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Prikazom rezultata kroz postotke može se utvrditi da navedenih 10 (deset) gradova, od ukupno 127 (sto dvadeset i sedam) gradova, koji na svojim internetskim stranicama nema Plan nabave za 2016. godinu, predstavlja 7,87% od ukupnog broja gradova.

Tablica 3. Prikaz županija u kojima su sve jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavile Plan nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama

ŽUPANIJA: Zagrebačka					
GRAD:					
Dugo Selo	Jastrebarsko	Sveta Nedelja	Velika Gorica	Zaprešić	
Ivanić-Grad	Samobor	Sveti Ivan Zelina	Vrbovec		
OPĆINA:					
Bedenica	Dubrava	Klinča Sela	Križ	Pisarovina	Rakovec
Bistra	Farkaševac	Kloštar Ivanić	Luka	Pokupsko	Rugvica
Brckovljani	Gradec	Krašić	Marija Gorica	Preseka	Stupnik
Brdovec	Jakovlje	Kravarsko	Orle	Pušća	Žumberak
Dubrava					
ŽUPANIJA: Karlovačka					
GRAD:					
Duga Resa	Karlovac	Ogulin	Ozalj	Slunj	
OPĆINA:					
Barilović	Draganić	Kamanje	Netretić	Ribnik	Vojnić
Bosiljevo	Generalski Stol	Krnjak	Plaški	Saborsko	Žakanje
Cetingrad	Josipdol	Lasinja	Rakovica	Tounj	
ŽUPANIJA: Virovitičko-podravska					
GRAD:					
Orahovica	Slatina	Virovitica			
OPĆINA:					
Crnac	Gradina	Mikleuš	Pitomača	Suhopolje	Voćin
Čačinci	Lukač	Nova Bukovica	Sopje	Špišić Bukovica	Zdenci
Čadavica					
ŽUPANIJA: Ličko-senjska					
GRAD:					
Gospić	Novalja	Otočac	Senj		
OPĆINA:					
Brinje	Karlobag	Perušić	Plitvička Jezera	Udbina	Vrhovine
Donji Lapac	Lovinac				
ŽUPANIJA: Grad Zagreb					

Izvor: Izradili autori

U Tablici 3 prikazane su sve jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, unutar jedne županije koje su objavile Plan nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama. Vidljivo je da je samo 5 (pet) županija te svi gradovi i općine koji teritorijalno pripadaju navedenim županijama, na svojim internetskim stranicama objavilo Plan nabave za 2016. godinu.

Tablica 4. Prikaz objave Plana nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Krapinsko-zagorske županije

ŽUPANIJA:					
Krapinsko-zagorska					
GRAD:					
Donja Stubica	Krapina	Oroslavje	Pregrada	Zabok	Zlatar
Klanjec					
OPĆINA:					
Bedekovčina	Hrašćina	Kraljevec na Sutli	Mače	<u>Petrovsko</u>	Tuhelj
Budinščina	Hum na Sutli	Krapinske Toplice	Marija Bistrica	<u>Radoboj</u>	Veliko Trgovišće
Desinić	Jesenje	Kumrovec	Mihovljan	Stubičke Toplice	Zagorska Sela
Đurmanec	Konjščina	Lobor	Novi Golubovec	Sveti Križ Začretje	Zlatar Bistrica
Gornja Stubica					

Izvor: Izradili autori

Iz rezultata istraživanja vidljivo je da 2 (dvije) općine, Petrovsko i Radoboj, od ukupno 25 (dvadeset i pet) općina iz Krapinsko-zagorske županije, na svojim internetskim stranicama nema Plan nabave za 2016. godinu. Navedene općine predstavljaju 8% od ukupnog broja općina u Krapinsko-zagorskoj županiji, a 6% od ukupnog broja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Krapinsko-zagorske županije.

Tablica 5. Prikaz objave Plana nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Sisačko-moslavačke županije

ŽUPANIJA:					
Sisačko-moslavačka					
GRAD:					
Glina	Kutina	Novska	Petrinja	<u>Popovača</u>	Sisak
Hrvatska Kostajnica					
OPĆINA:					
<u>Donji Kukuruzari</u>	<u>Gvozd</u>	Jasenovac	Lipovljani	Martinska Ves	Topusko
Dvor	Hrvatska Dubica	Lekenik	Majur	Sunja	Velika Ludina

Izvor: Izradili autori

U Sisačko-moslavačkoj županiji samo Grad Popovača nema Plan nabave za 2016. godinu, što predstavlja 14,2% od ukupno 7 (sedam) gradova u Sisačko-moslavačkoj županiji. I općine Donji Kukuruzari i Gvozd, od ukupno 12 (dvanaest) općina iz Sisačko-moslavačke županije na svojim internetskim stranicama, nemaju Plan nabave za 2016. godinu, što predstavlja 16,6% od ukupnog broja općina u Sisačko-moslavačkoj županiji. Zajedno Grad Popovača i općine Donji Kukuruzari i Gvozd čine 15% od ukupnog broja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Sisačko-moslavačke županije.

Tablica 6. Prikaz objave Plana nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Varaždinske županije

ŽUPANIJA:					
Varaždinska					
GRAD:					
Ivanec	Lepoglava	Ludbreg	Novi Marof	Varaždin	Varaždinske Toplice
OPĆINA:					
<u>Bednja</u>	Cestica	<u>Klenovnik</u>	Maruševac	Sveti Ilija	Vinica
Beretinec	<u>Donja Voća</u>	Ljubešćica	<u>Petrijanec</u>	Trnovec Bartolovečki	<u>Visoko</u>
<u>Breznica</u>	Gornji Knežinec	Mali Bukovec	Sračinec	Veliki Bukovec	
Breznički Hum	Jalžabet	Martijanec	<u>Sveti Đurd</u>	Vidovec	

Izvor: Izradili autori

U Varaždinskoj županiji 7 (sedam) općina (Bednja, Breznica, Donja Voća, Klenovnik, Petrijanec, Sveti Đurd i Visoko), od ukupno 22 (dvadeset i dvije) općine nema Plan nabave za 2016. godinu na svojim internetskim stranicama, što predstavlja 31,8% od ukupnog broja općina, a 24,13% od ukupnog broja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Varaždinske županije.

Tablica 7. Prikaz objave Plana nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Koprivničko-križevačke županije

ŽUPANIJA:					
Koprivničko-križevačka					
GRAD:					
Durđevac	Koprivnica	Križevci			
OPĆINA:					
Drnje	Gornja Rijeka	<u>Kloštar Podravski</u>	Molve	Podravske Sesvete	Sveti Petar Orehovec
Đelekovec	Hlebine	Koprivnički Bregi	Novigrad Podravski	Rasinja	Virje
Ferdinandovac	Kalinovac	Koprivnički Ivanec	Novo Virje	Sokolovac	
Gola	Kalnik	Legrad	Peteranec	Sveti Ivan Žabno	

Izvor: Izradili autori

Unutar Koprivničko-križevačke županije samo Općina Kloštar Podravski, od ukupno 22 (dvadeset i dvije) općine nema Plan nabave za 2016. godinu, što čini 4,54 % od ukupnog broja općina u Koprivničko-križevačkoj županiji, a 3,84% od ukupnog broja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Koprivničko-križevačke županije.

Tablica 8. Prikaz objave Plana nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Bjelovarsko-bilogorske županije

ŽUPANIJA:					
Bjelovarsko-bilogorska					
GRAD:					
Bjelovar	Čazma	Daruvar	Garešnica	Grubišno Polje	
OPĆINA:					
Berek	Hercegovac	Končanica	Severin	Štefanje	Veliki Grdevac
Dežanovac	Ivanska	Nova Rača	Sirač	Velika Pisanica	Veliko Trojstvo
Đulovac	Kapela	Rovišće	Šandrovac	Velika Trnovitica	Zrinski Topolovac

Izvor: Izradili autori

Općina Zrinski Topolovac, od ukupno 18 (osamnaest) općina iz Bjelovarsko-bilogorske županije, nema na svojim internetskim stranicama objavljen Plan nabave za 2016. godinu, a što predstavlja 5,55% od ukupnog broja općina i 4,16% od ukupnog broja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Bjelovarsko-bilogorske županije.

Tablica 9. Prikaz objave Plana nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Primorsko-goranske županije

ŽUPANIJA:				
Primorsko-goranska				
GRAD:				
Bakar	Čabar	Kraljevica	Novi Vinodolski	Rijeka
Cres	Delnice	Krk	Opatija	Vrbovsko
Crikvenica	Kastav	Mali Lošinj	Rab	
OPĆINA:				
Baška	Jelenje	Lovran	Omišalj	Viškovo
Brod Moravice	Klana	Malinska-Dubašnica	Punat	Vrbnik
Čavle	Kostrena	Matulji	Ravna Gora	
Dobrinj	Lokve	Mošćenička Draga	Skrad	
Fužine	Lopar	Mrkopalj	Vinodolska općina	

Izvor: Izradili autori

Iz analize internetskih stranica jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može se utvrditi da Grad Čabar, od ukupno 14 (četnaest) gradova iz Primorsko-goranske županije, nema objavljen Plan nabave za 2016. godinu na svojim internetskim stranicama, što predstavlja 7,14% od ukupnog broja gradova, a 2,70% od ukupnog broja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Primorsko-goranske županije.

Tablica 10. Prikaz objave Plana nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Požeško-slavonske županije

ŽUPANIJA: Požeško-slavonska				
GRAD:				
Kutjevo	Lipik	Pakrac	<u>Pleternica</u>	Požega
OPĆINA:				
Brestovac	<u>Čaglin</u>	Jakšić	Kaptol	<u>Velika</u>

Izvor: Izradili autori

Iz prikaza rezultata vidljivo je da Grad Pleternica, koji na svojim internetskim stranicama nema Plan nabave za 2016. godinu, predstavlja 20% od ukupno 5 (pet) gradova, a općine Čaglin i Velika 40% od ukupnog broja općina u Požeško-slavonskoj županiji. Prikazani Grad Pleternica i općine Čaglin i Velika, čine 15% od ukupnog broja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Požeško-slavonske županije.

Tablica 11. Prikaz objave Plana nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Brodsko-posavske županije

ŽUPANIJA: Brodsko-posavska					
GRAD:					
<u>Nova Gradiška</u> Slavonski Brod					
OPĆINA:					
Bebrina	<u>Donji Andrijevi</u>	Gundinci	Oprisavci	Sibinj	Staro Petrovo Selo
Brodski Stupnik	Dragalić	Klakar	Oriovac	Sikirevci	<u>Velika Kapanica</u>
Bukovlje	Garčin	<u>Nova Kapela</u>	Podcrkavlje	Slavonski Šamac	Vrbje
Cernik	Gornja Vrba	Okučani	Rešetari	Stara Gradiška	Vrpolje
Davor	<u>Gornji Bogičevci</u>				

Izvor: Izradili autori

Iz rezultata istraživanja vidljivo je da Grad Nova Gradiška na svojim internetskim stranicama nema Plan nabave za 2016. godinu, što predstavlja 50% od ukupno 2 (dva) grada u Brodsko-posavskoj županiji. Općine Donji Andrijevi, Gornji Bogičevci, Nova Kapela i Velika Kapanica, od ukupno 26 (dvadeset i šest) općina iz Brodsko-posavske županije na svojim internetskim stranicama nemaju Plan nabave za 2016. godinu, što predstavlja 15,38% od ukupnog broja općina u Brodsko-posavske županiji. Grad Nova Gradiška i općine Donji Andrijevi, Gornji Bogičevci, Nova Kapela i Velika Kapanica, čine 17,24% od ukupnog broja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Brodsko-posavske županije.

Tablica 12. Prikaz objave Plana nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Zadarske županije

ŽUPANIJA:					
Zadarska					
GRAD:					
Benkovac	Biograd na Moru	Nin	Obrovac	Pag	Zadar
OPĆINA:					
Bibinje	Kolan	Pašman	<u>Preko</u>	Starigrad	Tkon
Galovac	Kukljica	Polača	Privlaka	Sukošan	Vir
Gračac	Lišane Ostrovičke	Poličnik	Ražanac	Sveti Filip i Jakov	<u>Vrsi</u>
Jasenice	Novigrad	Posedarje	Sali	Škabrnja	<u>Zemunik Donji</u>
Kali	Pakoštane	<u>Povljana</u>	Stankovci		

Izvor: Izradili autori

Iz rezultata za Zadarsku županiju vidljivo je da svi gradovi imaju Plan nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama, dok 4 (četiri) općine (Povljana, Preko, Vrsi i Zemunik Donji), od ukupno 28 (dvadeset i osam) općina nema Plan nabave za 2016. godinu, što predstavlja 14,28% od ukupnog broja općina, a 11,42% od ukupnog broja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Zadarske županije.

Tablica 13. Prikaz objave Plana nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Osječko-baranjske županije

ŽUPANIJA:					
Osječko-baranjska					
GRAD:					
Beli Manastir	<u>Belišće</u>	<u>Donji Miholjac</u>	Đakovo	Našice	Osijek
Valpovo					
OPĆINA:					
Antunovac	Donja Motičina	Feričanci	Magadenovac	<u>Popovac</u>	<u>Trnava</u>
Bilje	Draž	<u>Gorjani</u>	Marijanci	Punitovci	Viljevo
Bizovac	<u>Drenje</u>	<u>Jagodnjak</u>	Petlovac	Satnica Đakovačka	<u>Viškovci</u>
<u>Čeminac</u>	<u>Đurđenovac</u>	Kneževi Vinogradi	Petrijevci	Semeljci	Vladislavci
Čepin	Erdut	Koška	Podgorač	Strizivojna	Vuka
Darda	Ernestinovo	<u>Levanjska Varoš</u>	Podravska Moslavina	Šodolovci	

Izvor: Izradili autori

Iz rezultata istraživanja vidljivo je da gradovi Belišće i Donji Miholjac na svojim internetskim stranicama nemaju Plan nabave za 2016. godinu. Od 7 (sedam) gradova u Osječko-baranjskoj županiji oni predstavljaju 28,57%. Općine Čeminac, Drenje, Đurđenovac, Gorjani, Jagodnjak, Levanjska Varoš, Popovac, Trnava i Viškovci od ukupno 35 (trideset i pet) općina iz Osječko-baranjske županije, također na svojim internetskim stranicama nemaju Plan nabave za 2016. godinu, što predstavlja 25,71% od ukupnog broja općina u Osječko-baranjskoj županiji. Prikazani gradovi Belišće i Donji Miholjac te općine Čeminac, Drenje, Đurđenovac, Gorjani, Jagodnjak, Levanjska Varoš, Popovac, Trnava i Viškovci, čine 25,58% od ukupnog broja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Osječko-baranjske županije.

Od 9 (devet) općina koje nemaju objavljen Plan nabave za 2016. godinu na svojim internetskim stranicama, općine Drenje i Viškovci, uopće nemaju službene internetske stranice. Općina Vuka na svojim internetskim stranicama nema objavljen Plan nabave za 2016. godinu, međutim isti su poslali na objavu središnjem tijelu državne uprave nadležnom za sustav javne nabave te se njihov Plan nabave za 2016. godinu može pronaći na njihovim internetskim stranicama.

Tablica 14. Prikaz objave Plana nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Dubrovačko-neretvanske županije

ŽUPANIJA:					
Dubrovačko-neretvanska					
GRAD:					
Dubrovnik	Korčula	Metković	Opuzen	Ploče	
OPĆINA:					
Blato	Konavle	Lumbarda	<u>Pojezerje</u>	Ston	<u>Zažablje</u>
Dubrovačko primorje	Kula Norinska	Mljet	Slivno	Trpanj	Župa dubrovačka
Janjina	<u>Lastovo</u>	Orebić	Smokvica	Vela Luka	

Izvor: Izradili autori

Iz rezultata za Dubrovačko-neretvansku županiju vidljivo je da svi gradovi imaju Plan nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama, dok 3 (tri) općine (Lastovo, Pojezerje i Zažablje) od ukupno 17 (sedamnaest) općina, nemaju Plan nabave za 2016. godinu, što predstavlja 14,28% od ukupnog broja općina, a 11,42% od ukupnog broja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Dubrovačko-neretvanske županije.

Tablica 15. Prikaz objave Plana nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Šibensko-kninske županije

ŽUPANIJA:				
Šibensko-kninska				
GRAD:				
<u>Drniš</u>	Knin	Skradin	Šibenik	Vodice
OPĆINA:				
<u>Bilice</u>	Ervenik	<u>Murter-Kornati</u>	Promina	Tisno
Biskupija	Kijevo	Pirovac	Rogoznica	Tribunj
Civljane	Kistanje	Primošten	Ružić	Unešić

Izvor: Izradili autori

Iz rezultata istraživanja za Šibensko-kninsku županiju može se utvrditi da Grad Drniš i općine Bilice te Murter-Kornati na svojim internetskim stranicama nemaju Plan nabave za 2016. godinu. Grad Drniš predstavlja 20% od ukupno 5 (pet) gradova u Šibensko-kninskoj županiji, a općine Bilice i Murter-Kornati 13,33% od ukupno 15 (petnaest) općina iz Šibensko-kninske županije. Grad Drniš i općine Bilice i Murter-Kornati, čine 14,28% od ukupnog broja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Šibensko-kninske županije.

Tablica 16. Prikaz objave Plana nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Vukovarsko-srijemske županije

ŽUPANIJA: Vukovarsko-srijemska				
GRAD:				
<u>Ilok</u>	Otok	Vinkovci	Vukovar	Županja
Andrijaševci	Drenovci	Markušica	<u>Stari Mikanovci</u>	Tovarnik
Babina Greda	Gradište	<u>Negoslavci</u>	Štitar	Trpinja
Bogdanovci	Gunja	Nijemci	Tompojevci	Vođinci
<u>Borovo</u>	<u>Ivankovo</u>	<u>Nuštar</u>	Tordinci	Vrbanja
<u>Bošnjaci</u>	<u>Jarmina</u>	Privlaka		
<u>Cerna</u>	Lovas	Stari Jankovci		

Izvor: Izradili autori

U Vukovarsko-srijemskoj županiji Grad Ilok i općine Borovo, Bošnjaci, Cerna, Ivankovo, Jarmina, Negoslavci, Nuštar i Stari Mikanovci na svojim internetskim stranicama nemaju Plan nabave za 2016. godinu. Grad Ilok predstavlja 20% od ukupno 5 (pet) gradova, a navedenih 8 (osam) općina 30,76% od ukupno 26 (dvadeset i šest) općina iz Vukovarsko-srijemske županije. Navedeni grad i općine čine 28,12% od ukupnog broja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Vukovarsko-srijemske županije.

Tablica 17. Prikaz objave Plana nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Splitsko-dalmatinske županije

ŽUPANIJA: Splitsko-dalmatinska					
GRAD:					
Hvar	Komiža	Sinj	Stari Grad	Trogir	<u>Vrgorac</u>
<u>Imotski</u>	Makarska	Solin	Supetar	Vis	Vrlika
Kaštela	Omiš	Split	Trilj		
OPĆINA:					
Baška Voda	Gradac	Marina	Podgora	Runovići	Tučepi
<u>Bol</u>	Hrvace	Milna	<u>Podstrana</u>	Seget	<u>Zadvarje</u>
<u>Brela</u>	<u>Jelsa</u>	Muč	Postira	Selca	Zagvozd
<u>Cista Provo</u>	Klis	<u>Nerežišća</u>	Prgomet	<u>Sućuraj</u>	<u>Zmijavci</u>
Dicmo	Lećevecica	Okrug	Primorski Dolac	<u>Sutivan</u>	
Dugi Rat	<u>Lokvičići</u>	Otok	<u>Proložac</u>	<u>Šestanovac</u>	
Dugopolje	<u>Lovreć</u>	Podbablje	Pučišća	Šolta	

Izvor: Izradili autori

Iz rezultata istraživanja vidljivo je da gradovi Imotski i Vrgorac na svojim internetskim stranicama nemaju Plan nabave za 2016. godinu. Ti gradovi predstavljaju 12,5% od ukupno 16 (šesnaest) gradova u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Također, i 14 (četnaest) općina (Bol, Brela, Cista Provo, Jelsa, Lokvičići, Lovreć, Nerežišća, Podstrana, Proložac, Sućuraj, Sutivan,

Šestanovac, Zadvarje i Zmijavci) od ukupno 39 (trideset i devet) općina iz Splitsko-dalmatinske županije na svojim internetskim stranicama nema Plan nabave za 2016. godinu. Općine iz Splitsko-dalmatinske županije koje nemaju Plan nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama predstavljaju 35,89% od ukupnog broja općina u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Navedeni gradovi i općine čine 28,57% od ukupnog broja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Splitsko-dalmatinske županije.

Tablica 18. Prikaz objave Plana nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Istarske županije

ŽUPANIJA:					
Istarska					
GRAD:					
Buje	Labin	Pazin	Pula	Umag	Vodnjan
Buzet	Novigrad	Poreč	Rovinj		
OPĆINA:					
Bale	Gračišće	<u>Lanišće</u>	Oprtalj-Portole	Svetvinčenat	Žminj
Barban	Grožnjan	Ližnjan	Pižan	Tar-Vabriga	
Brtonigla	Kanfanar	Lupoglav	Raša	Tinjan	
Cerovlje	Karolja	Marčana	Sveta Nedelja	Višnjan	
Fažana	Kaštelir-Labinci	Medulin	Sveti Lovreč	Vižinada	
Funtana	Kršan	Motovun	Sveti Petar u Šumi	Vrsar	

Izvor: Izradili autori

U Istarskoj županiji samo općina Lanišće od ukupno 31 (trideset i jedne) općine na svojim internetskim stranicama nema Plan nabave za 2016. godinu, što predstavlja 3,22% od ukupnog broja općina u Istarskoj županiji, a 2,38% od ukupnog broja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Istarske županije.

Tablica 19. Prikaz objave Plana nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Međimurske županije

ŽUPANIJA:					
<u>Međimurska</u>					
GRAD:					
	Čakovec	Mursko Središće	Prelog		
OPĆINA:					
Belica	Donji Kraljevec	Kotoriba	Podturen	Sveta Marija	Štrigova
Dekanovec	Donji Vidovec	Mala Subotica	<u>Pribislavec</u>	Sveti Juraj na Bregu	Vratišinec
Domašinec	Goričan	Nedelišće	Selnica	Sveti Martin na Muri	
Donja Dubrava	Gornji Mihaljevec	Orehovica	Strahoninec	Šenkovec	

Izvor: Izradili autori

Iz rezultata istraživanja za Međimursku županiju vidljivo je da sama Županija na svojim internetskim stranicama nema Plan nabave za 2016. godinu. Također, Plan nabave za 2016.

godinu nema ni općina Pribislavec, koja predstavlja 4,54% od ukupno 22 (dvadeset i dvije) općine iz Međimurske županije. Navedena Županija i Općina Pribislavec čine 7,69% od ukupnog broja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Međimurske županije.

Tablica 20. Poredak županija prema objavama Plana nabave za 2016. godinu, prema ukupnom broju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, unutar jedne županije koji objavljuju na internetskim stranicama Plan nabave za 2016. godinu

Red. br.	ŽUPANIJA	Postotak jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, unutar teritorijalnog okvira županije, koji nemaju objavljen Plan nabave za 2016. godinu
1.	Grad Zagreb	0%
2.	Karlovačka	0%
3.	Ličko-senjska	0%
4.	Virovitičko-podravska	0%
5.	Zagrebačka	0%
6.	Istarska	2,38%
7.	Primorsko-goranska	2,70%
8.	Koprivničko-križevačka	3,84%
9.	Bjelovarsko-bilogorska	4,16%
10.	Krapinsko-zagorska	6%
11.	Međimurska	7,69%
12.	Zadarska	11,42%
13.	Dubrovačko-neretvanska	13%
14.	Šibensko-kninska	14,28%
15.	Požeško-slavonska	15%
16.	Sisačko-moslavačka	15%
17.	Brodsko-posavska	17,24%
18.	Varaždinska	24,13%
19.	Osječko-baranjska	25,58%
20.	Vukovarsko-srijemska	28,12%
21.	Splitsko-dalmatinska	28,57%

Izvor: Izradili autori

Iz analize internetskih stranica svih 576 (petsto sedamdeset i šest) jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te svih prikazanih rezultata vidljivo je da 61 (šezdeset i jedna) općina nema na svojim internetskim stranicama objavljen Plan nabave za 2016. godinu. Pet općina (Drenje, Donji Kukuruzari, Pojezerje, Viškovci i Zažablje), od navedenih 61 koje nemaju objavljen Plan nabave za 2016. godinu, uopće nemaju službene internetske stranice.

Također, utvrđeno je da Općina Gvozd ima internetsku stranicu, ali da je ista trenutačno izvan uporabe. Na internetskim stranicama općina koje na svojim internetskim stranicama nemaju objavljen Plan nabave za 2016. godinu, vidljivo je da iste imaju tehničke mogućnosti objave Plana nabave za 2016. godinu jer su iste objavljivale planove nabave prijašnjih godina te ostale službene dokumente. Također, provjerom Registra planova nabave objavljenog na

internetskim stranicama središnjeg tijela državne uprave nadležnog za sustav javne nabave vidljivo je da općine koje na svojim internetskim stranicama nemaju objavljen Plan nabave za 2016. godinu, isti nisu dostavile ni njima na objavu. Neobjavljivanjem Plana nabave za 2016. godinu, općine koje na svojim internetskim stranicama nemaju objavljen Plan nabave za 2016. godinu i odgovorne osobe općina, izložile su se mogućim novčanim kaznama propisanim u prekršajnim odredbama zakona o javnoj nabavi.

Prikazom rezultata kroz postotke može se utvrditi da navedena 61 (šezdeset i jedna) općina, od ukupno 428 (četiristo dvadeset i osam) općina, koji na svojim internetskim stranicama nema Plan nabave za 2016. godinu, predstavlja 14,25% od ukupnog broja općina.

Također, prikazom rezultata kroz postotke može se utvrditi da navedene 72 (sedamdeset i dvije) jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, od ukupno 576 (petsto sedamdeset i šest) jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koji na svojim internetskim stranicama nema Plan nabave za 2016. godinu, predstavlja 12,50% od ukupnog broja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

6. ZAKLJUČAK

Osnovni cilj ovog rada bio je utvrditi postoji li Plan nabave za 2016. godinu, na internetskim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj. Korištenjem metode analize ostvaren je cilj istraživanja, a postavljena hipoteza da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj izvršavaju zakonsku obvezu objave plana nabave na internetskim stranicama, nije potvrđena. Rezultati istraživanja pokazuju da sve županije osim Međimurske na službenim internetskim stranicama imaju dokument Plan nabave za 2016. godinu.¹³ Od 127 gradova u Republici Hrvatskoj, deset gradova nema objavljen Plan nabave za 2016. godinu.¹⁴ Također, rezultati istraživanja pokazuju da je samo pet županija te svi gradovi i općine koji teritorijalno pripadaju navedenim županijama na svojim internetskim stranicama objavilo Plan nabave za 2016. godinu.¹⁵ U ostalih 15 županija, rezultati pokazuju da 61 općina na svojim internetskim stranicama nema objavljen Plan nabave za 2016. godinu.¹⁶ Pet općina nema službene internetske stranice, dok Općina Gvozd ima internetsku stranicu, ali je ista izvan funkcije. Nepostojanje službene internetske stranice ili nestavljanjem iste u funkciju, nije moguće obrazložiti manjkom financijskih sredstava, nego prije kao odraz krajnje netransparentnosti i zatvorenosti prema građanima i ostalim zainteresiranim gospodarskim subjektima. Iz rezultata istraživanja može se zaključiti da izrazito netransparentnih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koje ne provode zakonsku obvezu objave Plana nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama, ima i među gradovima i među općinama i među županijama, što govori o tome da je provođenje zakona radi transparentnosti ponajprije povezano s razumijevanjem njezine važnosti i još važnije, ko-

¹³ Vidljivo u Tablici 1.

¹⁴ Vidljivo u Tablici 2.

¹⁵ Vidljivo u Tablici 3.

¹⁶ Vidljivo u Tablicama 4 – 19.

risti za zajednicu od strane odgovornih osoba i institucija tih istih zajednica, a manje s finansijskim i institucionalnim kapacitetima. Kraće rečeno, transparentnost je, prije svega, pitanje političke volje. Kako drukčije objasniti više razine transparentnosti nekih malih općina od finansijski i institucionalno mnogo snažnijih gradova ili županije.

Iz rezultata istraživanja Ministarstva pravosuđa, kojim se ispitalo postojanje Plana nabave za 2012. godinu na internetskim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, vidljivo je da 79,79% jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima objavljen Plan nabave za 2012. godinu na svojim internetskim stranicama, dok 20,21% nema. Uspoređujući rezultate iz 2012. godine s rezultatima iz ovog istraživanja, može se zaključiti da su se jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave disciplinirale jer broj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su objavile Plan nabave za 2016. godinu iznosi 87,50%. Iako postoji pomak prema naprijed koji je povećao transparentnost u objavi Plana nabave za 2016. godinu u odnosu na 2012. godinu, i dalje 12,50% jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne provodi zakonsku obvezu objave Plana nabave za 2016. godinu na svojim internetskim stranicama, što ih čini netransparentnima te ih stavlja u položaj da moraju plaćati novčane kazne, sukladno prekršajnim odredbama Zakona o javnoj nabavi. Za objavu plana nabave na internetskim stranicama, odluku donose odgovorne osobe pojedinih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a budući da su prekršajne odredbe Zakona o javnoj nabavi predvidjele i novčane kazne za odgovorne osobe, preporuka je autora da se pokrenu prekršajni postupci protiv odgovornih osoba unutar jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Također, u istraživanju su prikazane jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, tj. gradovi i općine unutar određene županije, sa svrhom da županije kao predstavnici područne (regionalne) samouprave, svojim ovlastima utječu na gradove i općine unutar svojeg teritorijalnog ustroja, da objavljuju plan nabave na internetskim stranicama. Županije u svojim poslovnim aktivnostima, subvencioniraju općine i gradove određenim finansijskim sredstvima te bi bilo poželjno da znaju na koji način općine i gradovi troše proračunski novac.

Kao ograničenje istraživanja može se istaknuti činjenica da se podaci na mrežnim stranicama svakodnevno mijenjaju te da se aktualna situacija može razlikovati u odnosu na razdoblje u kojem je istraživanje provedeno, tj. jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može objaviti Plan nabave za 2016. godinu, nakon provedbe ovog istraživanja, ali objavom plana nabave za tekuću godinu, krajem te iste godine, ne postiže se transparentnost rada.

U budućim istraživanjima trebalo bi proširiti istraživanje i na ostale dokumente (Registar sklopljenih ugovora, Procedura jednostavne nabave, Objava Poziva za dostavom ponuda u postupcima bagatelne nabave) koje je potrebno objaviti na internetskim stranicama, sukladno Zakonu o javnoj nabavi. Također, u budućim istraživanjima trebalo bi napraviti poveznicu između Registra sklopljenih ugovora za 2016. godinu i Plana nabave za 2016. godinu, radi usporedbe planiranog i ugovorenog te kako bi se stvorila mogućnost za utvrđivanje povezanosti netransparentnosti s mogućim koruptivnim djelovanjem.

Rezultati ovog istraživanja mogu pridonijeti postojećim spoznajama o sadržaju službenih internetskih stranica jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj te potaknuti odgovorne osobe u provođenju zakonske obveze objave plana nabave na internetskim stranicama, a sve radi transparentnijeg provođenja nabave. Neprovođenje zakonske obveze, neobjavlivanje Plana nabave za 2016. godinu na internetskim stranicama,

predstavlja kršenje zakona te stvara dojam netransparentnosti u poslovanju i ostavlja mogućnost za sumnju u koruptivne radnje.

LITERATURA

1. Ateljević, J., Budak, J., *Corruption and public procurement: example from Croatia*, Journal of Balkan and Near Eastern Studies, Vol. 12(4), 2010., str. 375.–379.
2. Bađun, M., *Odnos političke korupcije i javnih investicija – slučaj Hrvatske*, Društvena istraživanja, Vol. 20(2), 2011., str. 295.–316.
3. Bueno de Mesquita, B.; Smith, A.; Siverson, R.; Morrow, J., *Political Institutions, Policy Choices and the Survival of Leaders*, British Journal of Political Science, Vol. 32(4), 2002., str. 559.–590.
4. Knack, S., Keefer, P., *Institutions and economic performance: Cross-country tests using alternative institutional measures*, Economics and Politics, 1995., str. 207.–227.
5. Mauro, P., *Corruption and Growth*, Quarterly Journal of Economics, 1995., str. 681.–712.
6. Musa, A.; Bebić, D.; Đurman, P., *Transparency and Openness in Local Governance: A Case of Croatian Cities*, Croatian and comparative public administration, Vol. 15(2), 2015., str. 415.–450.

POPIS PROPISA

1. Strategija suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine, Narodne novine, broj 26/2015.
2. Zakon o javnoj nabavi, Narodne novine, broj 90/2011, 83/2013, 143/2013, 13/2014.

Mrežni izvori

1. Miošid, N., GONG i Udruga Gradova, *LOTUS 2014*, 2014.
URL=<http://www.gong.hr/hr/dobra-vladavina/lokalne-vlasti/lotus-2014-sazetak-nalaza-istrazivanja>, pristupljeno 1. rujna 2016.
2. Ott, K.; Bronić, M.; Petrušić M.; Stanić, B., *Proračunska transparentnost županija, gradova i općina: studeni 2015. – ožujak 2016.*, 2016. URL=<http://www.ijf.hr/upload/files/file/newsletter/107.pdf>, doi:10.3326/nlh.2016.107, pristupljeno 18. kolovoza 2016.
3. Vuković, V., *Korupcija u javnim nabavama i posljedice na politički reizbor: Primjer lokalne samouprave u Hrvatskoj*, 2014. URL=<http://www.vukvukovic.org/research.html>, pristupljeno 20. kolovoza 2015.
4. European Commission, *EU Anti-Corruption Report*. 2014. URL=<http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/policies/organized-crime-and-human-trafficking/corruption/docs/acr-2014-en.pdf>, pristupljeno 1. ožujka 2014.
5. Ministarstvo gospodarstva (Uprava za sustav javne nabave), *Statističko izvješće o javnoj nabavi u RH za 2015. godinu*, 2016. URL=<http://www.javnanabava.hr/default.aspx?id=5111>, pristupljeno 20. kolovoza 2016.
6. Ministarstvo pravosuđa, *Rezultati istraživanja o transparentnosti rada lokalnih i regionalnih jedinica*, 2012.
URL=<http://pravosudje.gov.hr/istaknute-teme/antikorupcija/rezultati-istrazivanja-o-transparentnosti>

tnosti-rada-lokalnih-i-regionalnih-jedinica/7644, pristupljeno 20. kolovoza 2016.
Tomislav Šušnjar*

Ana Zakarija**

TRANSPARENCY OF LOCAL AND REGIONAL SELF-GOVERNMENT IN THE PUBLICATION OF PROCUREMENT PLAN WEB SITE

Summary

The main objective of this paper was to determine whether there is a Procurement Plan for 2016, on the website of local and regional self-government units in the Republic of Croatia. After having applied the method of analysis, the hypothesis that local and regional self-governments in the Republic of Croatia fulfilled their legal obligation to publish the procurement plan to websites, was not confirmed. The research results show that all counties except for Međimurje County have a Procurement Plan for 2016 available on their respective websites. Out of the total of 127 cities in the Republic of Croatia, ten cities (Belišće, Čabar, Donji Miholjac, Drniš, Ilok, Imotski, Nova Gradiška, Pleternica, Popovača and Vrgorac) did not publish their Procurement Plans for 2016. In addition, the survey results show that 61 municipalities do not have a published Procurement Plan for 2016 on their respective websites. This study may contribute to the knowledge of the local and regional self-government units' websites contents in the Republic of Croatia, and encourage the employees to comply with the legal obligation to publish the procurement plan on their websites for the purpose of conducting transparent procurement.

Keywords: Transparency, publication, procurement plan, website, local and regional self-government

* Tomislav Šušnjar, M.Sc., Croatian Motorways Maintenance and Tolling, Ltd. Koturaška cesta 43, 10000 Zagreb. Email address: tomislav.susnjar@hac-onc.hr.

** Ana Zakarija, B.Sc. (Econ.), Ministry of Finance, Tax Administration, Boškovićeva 5, 10000 Zagreb. Email address: anazakarija22@gmail.com.

